

NESLUŽBENI PROČIŠĆENI I DOPUNJENI TEKST (GONG):

Izvori:

- Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, NN 33/01
- Vjerodostojno tumačenje članka 31. stavka 1., članka 46. stavka 1. i 2., članka 53. stavka 4. i članka 90. stavka 1. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, NN 129/05
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, NN 109/07
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, NN 125/08.

HRVATSKI SABOR

569

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O LOKALNOJ I PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) SAMOUPRAVI

Proglašavam Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, koji je donio Hrvatski sabor na sjednici 6. travnja 2001.

Broj: 01-081-01-1100/2

Zagreb, 10. travnja 2001.

Predsjednik

Republike Hrvatske

Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O LOKALNOJ I PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) SAMOUPRAVI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave, njihov djelokrug i ustrojstvo, način rada njihovih tijela, nadzor nad njihovim aktima i radom te druga pitanja od značenja za njihov rad.

Članak 2.

Grad Zagreb, kao glavni grad Republike Hrvatske, posebna je i jedinstvena, teritorijalna i upravna cjelina kojoj se ustrojstvo uređuje Zakonom o Gradu Zagrebu.

Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na Grad Zagreb, ako zakonom iz stavka 1. nije drukčije određeno.

Članak 3.

Jedinice lokalne samouprave su općine i gradovi.

Jedinice područne (regionalne) samouprave su županije.

Općine, gradovi i županije osnivaju se zakonom.

Članak 4.

Općina je jedinica lokalne samouprave koja se osniva, u pravilu, za područje više naseljenih mjesta koja predstavljaju prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu, te koja su povezana zajedničkim interesima stanovništva.

Članak 5.

Grad je jedinica lokalne samouprave u kojoj je sjedište županije te svako mjesto koje ima više od 10.000 stanovnika, a predstavlja urbanu, povijesnu, prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu. U sastav grada kao jedinice lokalne samouprave mogu biti uključena i prigradska naselja koja s gradskim naseljem čine gospodarsku i društvenu cjelinu te su s njim povezana dnevnim migracijskim kretanjima i svakodnevnim potrebama stanovništva od lokalnog značenja.

Iznimno, gdje za to postoje posebni razlozi (povijesni, gospodarski, geoprometni), gradom se može utvrditi i mjesto koje ne zadovoljava uvjete iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 6.

Županija je jedinica područne (regionalne) samouprave čije područje predstavlja prirodnu, povijesnu, prometnu, gospodarsku, društvenu i samoupravnu cjelinu, a ustrojava se radi obavljanja poslova od područnoga (regionalnog) interesa.

Članak 7.

Područje općine, grada i županije, njihov naziv, sjedište njihovih tijela, osnivanje novih te ukidanje ili spajanje postojećih općina, odnosno gradova, izdvajanje pojedinih naselja iz sastava jedne općine ili grada i uključivanje tih naselja u sastav druge općine ili grada, promjene granica kao i druga pitanja od važnosti za teritorijalne promjene jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj uređuju se posebnim zakonom.

Pri svakoj promjeni područja jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave prethodno će se tražiti mišljenje stanovnika te jedinice.

Članak 8.

Općina, grad i županija imaju statut.

Statutom se detaljnije uređuje samoupravni djelokrug općine, grada, odnosno županije, njena obilježja, javna priznanja, ustrojstvo, ovlasti i način rada tijela, način obavljanja poslova, oblici konzultiranja građana, provođenje referenduma u pitanjima iz djelokruga, mjesna samouprava, ustrojstvo i rad javnih službi, oblici suradnje jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave te druga pitanja od važnosti za ostvarivanje prava i obveza.

Članak 9.

Općina, grad i županija su pravne osobe.

Članak 10.

Jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave može imati grb i zastavu. Grb i zastava jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđuju se statutom ili statutarnom odlukom uz prethodno odobrenje središnjeg tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.

Grb mora biti heraldički ispravan i opisan po pravilima heraldike. Grb se sastoji isključivo od štita i sadržaja unutar njega.

Jedinica lokalne i jedinica područne (regionalne) samouprave u pravilu preuzima svoj povijesni grb i zastavu.

Čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu donijet će pravilnik o utvrđivanju grba i zastave, vođenju očevidnika o izdanim odobrenjima iz stavka 1. ovoga članka, kao i o drugim pitanjima od značenja za izradu i uporabu grba i zastave jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu uskratit će odobrenje iz stavka 1. ovoga članka ako se grb jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave nedovoljno razlikuje od grba i zastave druge jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave.

Jedan primjerak odobrenog grba i zastave čuva se u Hrvatskom državnom arhivu. Na temelju mjerila koja općim aktom utvrdi predstavničko tijelo, općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan može odobriti uporabu grba i zastave pravnim osobama radi promicanja interesa općine, grada ili županije.

Članak 11.

Predstavničko tijelo općine, grada i županije može pojedinu osobu koja je zaslužna za općinu, grad, odnosno za županiju proglasiti počasnim građaninom.

Počašću se ne stječu posebna prava, odnosno obveze i može se opozvati ako se počastvovani pokaže nedostojnim takve počasti.

Predstavničko tijelo može utvrditi i druga javna priznanja.

Članak 11.a

Općinama, gradovima i županijama mogu se dodijeliti godišnja priznanja za doprinos razvoju i jačanju lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj. Vlada Republike Hrvatske na temelju prijedloga nacionalnog saveza jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dodjeljuje priznanja iz stavka 1. ovoga članka

Članak 12.

Ostvarujući zajedničke interese općine, gradovi i županije međusobno surađuju na unapređenju gospodarskog i društvenog razvitka svojih zajednica.

Općine, gradovi i županije mogu osnivati svoje udruge radi promicanja i ostvarivanja zajedničkih interesa.

Radi promicanja zajedničkih interesa i unapređivanja suradnje općine, gradovi i županije mogu osnovati nacionalnu udrugu općina, nacionalnu udrugu gradova i nacionalnu udrugu županija. Nacionalna druga može se osnovati ako je odluku o osnivanju donijelo više od polovice općina, gradova, odnosno županija.

Nacionalna udruga općina, nacionalna udruga gradova i nacionalna udruga

županija mogu se udružiti u nacionalni savez jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 13.

Na osnivanje i rad udruga općina, gradova i županija i saveza jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na odgovarajući se način primjenjuju odredbe posebnog zakona kojim se uređuje osnivanje i rad udruga.

Ustrojstvo, djelokrug i način financiranja udruge, odnosno saveza uređuje se aktom o osnivanju i statutom, u skladu sa zakonom.

Nacionalne udruge i nacionalni savez mogu, u skladu sa zakonom, surađivati s odgovarajućim međunarodnim organizacijama i udruženjima jedinica lokalne, odnosno regionalne samouprave i pristupati njihovim međunarodnim udruženjima.

II. SURADNJA OPĆINA, GRADOVA I ŽUPANIJA S JEDINICAMA LOKALNE I REGIONALNE SAMOUPRAVE DRUGIH DRŽAVA

Članak 14.

Suradnja općina, gradova i županija s odgovarajućim jedinicama lokalne i regionalne samouprave drugih država uspostavlja se i odvija u okviru njihovog samoupravnog djelokruga, u skladu sa zakonom i međunarodnim ugovorima.

Članak 15.

Odluku o uspostavljanju međusobne suradnje, odnosno sklapanju sporazuma (ugovora, povelje, memoranduma i sl. u daljnjem tekstu: sporazum) o suradnji gradova, općina i županija s odgovarajućim lokalnim i regionalnim jedinicama drugih država te sadržaju i oblicima te suradnje donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, odnosno jedinice područne (regionalne) samouprave, u skladu sa svojim općim aktima i ovim Zakonom.

Članak 16.

Odluku o uspostavljanju suradnje, odnosno sklapanju sporazuma o suradnji s jedinicama lokalne, odnosno regionalne samouprave drugih država, zajedno s tekstom sporazuma o suradnji na hrvatskom jeziku i na jeziku države u kojoj se nalazi jedinica lokalne, odnosno regionalne samouprave s kojom se navedeni sporazum sklapa, općina, grad i županija dostavlja središnjem tijelu državne uprave nadležnom za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu, koje obavlja nadzor nad zakonitošću ove odluke.

Kada središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu ocijeni da odluka iz stavka 1. ovoga članka nije u skladu sa zakonom, u roku od 8 dana od njenog primitka, predložiti će Vladi Republike Hrvatske ukidanje odluke.

Vlada Republike Hrvatske može, u roku od 30 dana od primitka prijedloga, odlukom, koja mora biti obrazložena, ukinuti odluku iz stavka 1. ovoga članka.

Protiv odluke Vlade Republike Hrvatske o ukidanju odluke iz stavka 1. ovoga članka, jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave može podnijeti ustavnu tužbu radi zaštite prava na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.

Ako Vlada Republike Hrvatske u roku iz stavka 3. ovoga članka ne donese odluku

o ukidanju, smatra se da je odluka iz stavka 1. ovoga članka donijeta u skladu sa zakonom.

Članak 17.

Sporazum o suradnji koji je sklopila općina, grad i županija s jedinicama lokalne i regionalne samouprave drugih država objavljuje se u službenom glasilu dotične jedinice.

Ako općina, odnosno grad nema svoje službeno glasilo, sporazum o suradnji objavljuje se u službenom glasilu županije.

III. SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPĆINE, GRADA I ŽUPANIJE

Članak 18.

Općina, grad i županija samostalne su u odlučivanju u poslovima iz svoga samoupravnog djelokruga u skladu s Ustavom Republike Hrvatske i ovim Zakonom.

Članak 19.

Općine i gradovi u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se odnose na:

- uređenje naselja i stanovanje,
- prostorno i urbanističko planiranje,
 - komunalno gospodarstvo,
 - brigu o djeci,
 - socijalnu skrb,
 - primarnu zdravstvenu zaštitu,
 - odgoj i osnovno obrazovanje,
 - kulturu, tjelesnu kulturu i šport,
 - zaštitu potrošača,
- zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša,
 - protupožarnu i civilnu zaštitu,
 - promet na svom području
- te ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Posebnim zakonima kojima se uređuju pojedine djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka odredit će se poslovi čije su obavljanje općine i gradovi dužni organizirati te poslovi koje mogu obavljati.

Članak 19.a

Veliki gradovi su jedinice lokalne samouprave koje su ujedno gospodarska, financijska, kulturna, zdravstvena, prometna i znanstvena središta razvitka šireg okruženja i koji imaju više od 35.000 stanovnika.

Gradovi iz stavka 1. ovoga članka, kao i gradovi sjedišta županija u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana i to osobito poslove koji se odnose na:

- uređenje naselja i stanovanje,
- prostorno i urbanističko planiranje,
 - komunalno gospodarstvo,
 - brigu o djeci,

- socijalnu skrb,
 - primarnu zdravstvenu zaštitu,
 - odgoj i obrazovanje,
 - kulturu, tjelesnu kulturu i šport,
 - zaštitu potrošača,
 - zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša,
 - protupožarnu i civilnu zaštitu,
 - promet na svom području
 - održavanje javnih cesta,
 - izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju, te provedbu dokumenata prostornog uređenja,
 - te ostale poslove sukladno posebnim zakonima.
- Posebnim zakonima kojima se uređuju pojedine djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka odredit će se poslovi obavljanje kojih su veliki gradovi dužni organizirati te poslovi koje mogu obavljati.

Članak 20.

Županija u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove od područnoga (regionalnog) značaja, a osobito poslove koji se odnose na:

- obrazovanje,
- zdravstvo,
- prostorno i urbanističko planiranje,
 - gospodarski razvoj,
- promet i prometnu infrastrukturu,
 - održavanje javnih cesta,
- planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova,
 - izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju te provedbu dokumenata prostornog uređenja za područje županije izvan područja velikoga grada,
 - te ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Posebnim zakonima kojima se uređuju pojedine djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka odredit će se poslovi čije je obavljanje županija dužna organizirati te poslovi koje županija može obavljati.

Članak 21.

Veliki gradovi koji imaju više od 35.000 stanovnika i gradovi sjedišta županija, pored poslova iz članka 19.a ovoga Zakona, na svom području mogu obavljati i poslove iz djelokruga županije.

Članak 22.

Odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave u skladu s njezinim statutom i statutom županije, mogu se pojedini poslovi iz samoupravnog djelokruga jedinice lokalne samouprave prenijeti na županiju, odnosno mjesnu samoupravu.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može tražiti od županijske skupštine da joj, uz suglasnost središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave, povjeri obavljanje određenih poslova iz samoupravnog djelokruga županije na području te jedinice, ako može osigurati dovoljno prihoda za njihovo obavljanje.

Članak 23.

Poslovi državne uprave koji se obavljaju u jedinici lokalne samouprave i u jedinici područne (regionalne) samouprave određuju se zakonom.

Troškovi obavljanja poslova državne uprave koji su preneseni na tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave podmiruju se iz državnog proračuna.

Zakonom kojim se uređuje državna uprava pobliže će se urediti prava i obveze tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u obavljanju poslova iz stavka 1. ovoga članka.

IV. NEPOSREDNO SUDJELOVANJE GRAĐANA U ODLUČIVANJU

Članak 24.

Građani mogu neposredno sudjelovati u odlučivanju o lokalnim poslovima putem referendumu i mjesnog zbora građana, u skladu sa zakonom i statutom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Referendum se može raspisati radi odlučivanja o prijedlogu o promjeni statuta, o prijedlogu općeg akta ili drugog pitanja iz djelokruga predstavničkog tijela kao i o drugim pitanjima određenim zakonom i statutom.

Referendum, na temelju odredaba zakona i statuta, raspisuje predstavničko tijelo na prijedlog jedne trećine njegovih članova, na prijedlog općinskog načelnika, gradonačelnika ili župana, a u općini i gradu i na prijedlog polovine mjesnih odbora na području općine, odnosno grada i na prijedlog 20% birača upisanih u birački popis općine ili grada.

Pravo glasovanja na referendumu imaju građani koji imaju prebivalište na području općine, grada, odnosno županije i upisani su u popis birača.

Odluka donesena na referendumu obvezatna je za predstavničko tijelo.

Na postupak provođenja referendumu kao i na odluke donijete referendumom primjenjuju se odredbe članka 79. do 82. ovoga Zakona.

Općinsko, odnosno gradsko vijeće može tražiti mišljenje od mjesnih zborova građana o prijedlogu općeg akta ili drugog pitanja iz djelokruga općine, odnosno grada, kao i o drugim pitanjima određenim zakonom ili statutom.

Članak 25.

Građani imaju pravo predstavničkom tijelu predlagati donošenje određenog akta ili rješavanje određenog pitanja iz njegovog djelokruga.

O prijedlogu iz stavka 1. ovoga članka predstavničko tijelo mora raspravljati ako ga potpisom podrži najmanje deset posto birača upisanih u popis birača općine ili grada, odnosno županije te dati odgovor podnositeljima najkasnije u roku od tri mjeseca od prijema prijedloga.

Članak 26.

Tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna su omogućiti građanima i pravnim osobama podnošenje predstavki i pritužbi na svoj rad kao i na rad njihovih upravnih tijela te na nepravilan odnos zaposlenih u tim tijelima kad im se obraćaju radi ostvarivanja svojih prava i interesa ili izvršavanja svojih građanskih dužnosti.

Na podnijete predstavke i pritužbe čelnik tijela jedinice lokalne samouprave, odnosno upravnih tijela tih jedinica dužan je građanima i pravnim osobama dati odgovor u roku od 30 dana od dana podnošenja predstavke, odnosno pritužbe.

Tijela iz stavka 1. ovoga članka dužna su u službenim prostorijama na vidnom mjestu osigurati potrebna tehnička i druga sredstva za podnošenje predstavki i pritužbi (knjiga za pritužbe i sl.) i omogućiti usmeno izjavljivanje predstavke i pritužbe.

V. TIJELA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE I JEDINICA PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

1. PREDSTAVNIČKO TIJELO

Članak 27.

Općinsko vijeće, gradsko vijeće i županijska skupština predstavnička su tijela građana i tijela lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave koja donose akte u okviru djelokruga jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave te obavljaju druge poslove u skladu sa zakonom i statutom jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Članak 28.

Broj članova predstavničkog tijela mora biti neparan, a određuje se statutom jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave i to tako da predstavničko tijelo:

- općine koja ima do 3.000 stanovnika, ima od sedam do trinaest članova,
- općine koja ima od 3.001 do 10.000 stanovnika, ima od devet do petnaest članova,
- općine i grada koji ima od 10.001 do 30.000 stanovnika, ima od trinaest do devetnaest članova,
- grada koji ima više od 30.000 stanovnika, ima od devetnaest do tridesetpet članova,
 - Grada Zagreba ima pedesetjednog člana,
 - županije ima od tridesetjednog do pedesetjednog člana.

U slučaju da se osnuje grad u skladu s odredbom članka 5. stavka 2. ovoga Zakona na broj članova njegova predstavničkog tijela primjenjuju se odredbe stavka 1. ovoga članka koje se odnose na općine do 3.000 odnosno 10.000 stanovnika.

Članak 29.

Mandat člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranog na redovnim izborima traje četiri godine.

Mandat člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranog na prijevremenim izborima traje do isteka tekućeg mandata predstavničkog tijela izabranog na redovnim izborima.

Članak 30.

Članovi predstavničkog tijela nemaju obvezujući mandat i nisu opozivi.

Članu predstavničkog tijela koji za vrijeme trajanja mandata prihvati obnašanje dužnosti koja se prema odredbama posebnog zakona smatra nespojivom, za vrijeme

obnašanja nespojive dužnosti mandat miruje, a za to vrijeme zamjenjuje ga zamjenik u skladu s odredbama posebnog zakona. Nastavljanje obnašanja dužnosti člana predstavničkog tijela na temelju prestanka mirovanja mandata može se tražiti jedanput u tijeku trajanja mandata.

Članak 31.

Član predstavničkog tijela dužnost obavlja počasnno i za to ne prima plaću.

Član predstavničkog tijela ima pravo na naknadu troškova u skladu s odlukom predstavničkog tijela.

Ostala prava i dužnosti članova predstavničkog tijela utvrđuju se zakonom, statutom jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave i poslovnikom predstavničkog tijela.

Članak 32.

Predstavničko tijelo smatra se konstituiranim izborom predsjednika na prvoj sjednici na kojoj je nazočna većina članova predstavničkog tijela.

Članak 33.

Način rada predstavničkog tijela uređuje se poslovnikom predstavničkog tijela, u skladu s ovim Zakonom i statutom.

Poslovnik se donosi većinom glasova svih članova predstavničkog tijela.

Članak 34.

Predstavničko tijelo ima predsjednika i do dva potpredsjednika, koji se biraju većinom glasova svih članova predstavničkog tijela.

Predsjednik predstavničkog tijela saziva sjednice predstavničkog tijela, predsjedava sjednicama i predstavlja ovo tijelo.

Predsjednik predstavničkog tijela saziva sjednice predstavničkog tijela po potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca.

Predsjednik je dužan sazvati sjednicu predstavničkog tijela na obrazloženi zahtjev najmanje jedne trećine članova predstavničkog tijela u roku od 15 dana od primitka zahtjeva.

Ukoliko predsjednik predstavničkog tijela ne sazove sjednicu u roku iz stavka 4. ovoga članka, sjednicu će sazvati općinski načelnik, gradonačelnik ili župan u roku od 15 dana.

Nakon proteka rokova iz stavka 5. ovoga članka sjednicu može sazvati, na zahtjev jedne trećine članova predstavničkog tijela, čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Ostala prava i dužnosti predsjednika i potpredsjednika predstavničkog tijela utvrđuju se poslovnikom predstavničkog tijela.

Članak 35.

Predstavničko tijelo:

1. donosi statut jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave,
2. donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave,

3. osniva i bira članove radnih tijela vijeća, odnosno skupštine te imenuje i razrješuje druge osobe određene zakonom, drugim propisom ili statutom,
4. uređuje ustrojstvo i djelokrug upravnih tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave,
5. osniva javne ustanove i druge pravne osobe za obavljanje gospodarskih, društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od interesa za jedinicu lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave,
6. obavlja i druge poslove koji su zakonom ili drugim propisom stavljani u djelokrug predstavničkog tijela.

Članak 35.a

Članovi predstavničkog tijela mogu općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu postavljati pitanja o njegovu radu.

Pitanja mogu biti postavljena usmeno na sjednicama predstavničkog tijela ili u pisanom obliku posredstvom predsjednika predstavničkog tijela sukladno odredbama poslovnika predstavničkog tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Članak 35.b

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan dva puta godišnje podnosi polugodišnja izvješća o svom radu predstavničkom tijelu sukladno odredbama statuta jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Pored izvješća iz stavka 1. ovoga članka predstavničko tijelo može od općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana tražiti izvješće o pojedinim pitanjima iz njegovog djelokruga koje općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan podnosi sukladno odredbama statuta jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Članak 36.

Predstavničko tijelo donosi odluke većinom glasova ako je na sjednici nazočna većina članova predstavničkog tijela.

Statut jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračun i godišnji obračun donose se većinom glasova svih članova predstavničkog tijela.

Poslovníkom predstavničkog tijela mogu se odrediti druga pitanja o kojima se odlučuje većinom glasova svih članova predstavničkog tijela.

Članak 37.

Sjednice predstavničkih tijela su javne. Nazočnost javnosti može se isključiti samo iznimno, u slučajevima predviđenim posebnim zakonima i općim aktom jedinice.

Sjednicama predstavničkog tijela prisustvuje općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan

Na sjednicama predstavničkog tijela glasuje se javno, ako predstavničko tijelo ne odluči da se, u skladu s poslovníkom ili drugim općim aktom, o nekom pitanju glasuje tajno.

Sjednice predstavničkog tijela mogu se sazivati i elektroničkim putem te se održavati

putem videoveze (videokonferencija).

Poslovníkom o radu predstavničkog tijela uredit će se osiguranje praćenja rasprave i sudjelovanje u radu i odlučivanju

Članak 38.

Predstavničko tijelo osniva stalne ili povremene odbore i druga radna tijela u svrhu pripreme odluka iz njegovog djelokruga.

Sastav, broj članova, djelokrug i način rada tijela iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se poslovníkom ili posebnom odlukom o osnivanju radnog tijela.

2. IZVRŠNA TIJELA

Članak 39.

Izvršno tijelo jedinice lokalne i jedinice područne (regionalne) samouprave u općini je općinski načelnik, u gradu gradonačelnik i u županiji župan

Članak 40.

Općinski načelnik i zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnik i zamjenik gradonačelnika, župan i zamjenik župana biraju se na neposrednim izborima sukladno posebnom zakonu

Članak 40.a

Općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu i njihovom zamjeniku mandat prestaje po sili zakona:

- danom podnošenja ostavke,
- danom pravomoćnosti sudske odluke o oduzimanju poslovne sposobnosti,
- danom pravomoćnosti sudske presude kojom je osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju dužem od jednog mjeseca,
- danom pravomoćnosti sudske presude kojom je osuđen radi počinjenja kaznenog djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina, Republike Hrvatske i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom,
 - danom odjave prebivališta s područja jedinice,
 - danom prestanka hrvatskog državljanstva,
 - smrću.

Predstavničko tijelo će u roku od 8 dana obavijestiti Vladu Republike Hrvatske o prestanku mandata općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana radi raspisivanja prijevremenih izbora za novoga općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.

Ako je prestanak mandata općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana nastupio u kalendarskoj godini u kojoj se održavaju redovni izbori, a prije njihovog održavanja, u toj se jedinici neće raspisati i održati prijevremeni izbori za izbor općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, dužnost načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, do kraja mandata obavljat će njegov zamjenik. Ako prestane mandat zamjeniku općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana neće se raspisivati prijevremeni izbori.

Članak 40.b

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan i njihov zamjenik mogu se razriješiti.

Predstavničko tijelo može raspisati referendum o razrješenju općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika u slučaju:

- kada krše ili ne izvršavaju odluke predstavničkog tijela,
- kada svojim radom prouzroče jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave znatnu materijalnu štetu.

Pod pojmom znatne materijalne štete iz stavka 2. ovoga članka smatra se šteta u iznosu od 1% od proračuna te jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u tekućoj godini, a ako 1% od proračuna iznosi preko 500.000 (petsto tisuća) kuna pod znatnom materijalnom štetom smatra se šteta u iznosu od 500.000 kuna.

Na referendum iz stavka 2. ovoga članka shodno se primjenjuju odredbe Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Prijedlog za raspisivanje referenduma o razrješenju općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika može podnijeti najmanje jedan trećina članova predstavničkog tijela.

Odluka o raspisivanju referenduma o razrješenju općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika donosi se većinom glasova svih članova predstavničkog tijela.

Ako na referendumu o pitanju iz stavka 1. ovoga članka bude donesena odluka o razrješenju općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika, mandat im prestaje danom objave rezultata referenduma, a Vlada Republike Hrvatske imenovati će povjerenika Vlade Republike Hrvatske za obavljanje poslova iz nadležnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.

Predstavničko tijelo ne smije raspisati referendum o razrješenju općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika prije proteka roka od 6 mjeseci od početka mandata općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika.

Referendum iz stavka 2. ovoga članka ne smije se raspisati prije proteka roka od 12 mjeseci od ranije održanog referenduma o istom pitanju.

Članak 40.c

Birači upisani u popis birača općine, grada, odnosno županije imaju pravo predstavničkom tijelu predložiti raspisivanje referenduma o pitanju razrješenja općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika.

Odluku o raspisivanju referenduma predstavničko tijelo mora donijeti u roku od 30 dana od prijema prijedloga.

Referendum iz stavka 1. ovoga članka ne smije se raspisati prije proteka roka od 12 mjeseci od ranije održanog referenduma o istom pitanju.

Na referendum iz stavka 1. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 41.

U jedinicama lokalne samouprave koje imaju do 10.000 stanovnika općinski

načelnik, odnosno gradonačelnik ima jednog zamjenika koji se bira na općim i izravnim izborima sukladno posebnom zakonu.

U jedinicama lokalne samouprave koje imaju više od 10.000 stanovnika, u gradovima sjedištima županija, odnosno županijama općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan imaju dva zamjenika koji se biraju na općim i izravnim izborima sukladno posebnom zakonu.

U jedinicama lokalne samouprave u kojima pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo na razmjernu zastupljenost u predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave ili ako je zastupljenost u predstavničkom tijelu propisana statutom te jedinice lokalne samouprave, te u jedinicama područne (regionalne) samouprave gdje je statutom propisano da zamjenik župana mora biti iz reda pripadnika nacionalne manjine, jedan zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana mora biti iz redova nacionalnih manjina, a što se mora urediti statutom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U jedinicama lokalne samouprave u kojima pripadnici nacionalnih manjina čine većinu stanovništva, a pripadnici hrvatskog naroda imaju pravo na razmjernu zastupljenost, jedan zamjenik općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika mora biti iz redova pripadnika hrvatskog naroda, a što se mora urediti statutom jedinice lokalne samouprave.

U jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave iz stavka 3. i 4. ovoga članka u kojima pripadnici nacionalnih manjina, odnosno pripadnici hrvatskog naroda imaju pravo na zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, ako na izborima ne bude ostvareno to pravo raspisat će se dopunski izbori za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, osim ako je općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan iz reda pripadnika nacionalne manjine.

Na dopunskim izborima kada se bira zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz redova pripadnika nacionalnih manjina pravo glasa imaju samo pripadnici nacionalne manjine koja ostvaruje pravo na zastupljenost, odnosno kada se bira zamjenik općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika iz redova hrvatskog naroda pravo glasa imaju samo pripadnici hrvatskog naroda. Na dopunske izbore primjenjuju se odredbe Zakona o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba koje nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Na dopunskim izborima za pravovaljanost kandidature potrebno je sakupiti u općinama do 1000 stanovnika 50 potpisa, a u preostalim općinama, gradovima i županijama 100 potpisa pripadnika nacionalnih manjina ako se dopunski izbori provode radi osiguravanja prava na zamjenika iz redova pripadnika nacionalnih manjina, odnosno pripadnika hrvatskog naroda ako se dopunski izbori provode radi osiguravanja prava na zamjenika iz redova pripadnika hrvatskog naroda.

U jedinicama lokalne samouprave iz stavka 1. ovoga članka u kojima budu provedeni dopunski izbori iz stavka 5. ovoga članka općinski načelnik, odnosno gradonačelnik imat će dva zamjenika.

U jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave iz stavka 2. ovoga članka u kojima budu provedeni dopunski izbori iz stavka 5. ovoga članka općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan imat će tri zamjenika.

Članak 42.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan zastupa općinu, grad, odnosno

županiju.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan odgovoran je središnjim tijelima državne uprave za obavljanje poslova državne uprave prenijetih u djelokrug tijela općine, grada, odnosno županije.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan, u obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga općine, grada, odnosno županije ima pravo obustaviti od primjene opći akt predstavničkog tijela ako ocijeni da je tim aktom povrijeđen zakon ili drugi propis te zatražiti od predstavničkog tijela da u roku od petnaest dana otkloni uočene nedostatke. Ako predstavničko tijelo to ne učini, općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan dužan je u roku od osam dana o tome obavijestiti predstojnika ureda državne uprave u županiji te čelnika središnjeg tijela državne uprave ovlaštenog za nadzor nad zakonitošću rada tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan obavlja poslove utvrđene statutom općine, grada, odnosno županije u skladu sa zakonom.

Članak 43.

Općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana u slučaju duže odsutnosti ili drugih razloga spriječenosti u obavljanju svoje dužnosti, zamjenjuje zamjenik, u skladu sa statutom.

Općinski načelnik, gradonačelnik i župan, u skladu sa statutom, može obavljanje određenih poslova iz svog djelokruga povjeriti zamjeniku. Pri obavljanju povjerenih poslova zamjenik je dužan pridržavati se uputa općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana. Povjeravanjem poslova iz svog djelokruga zamjeniku, ne prestaje odgovornost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana za njihovo obavljanje.

Članak 44.

Izvršne poslove obavlja u općini općinski načelnik, u gradu gradonačelnik i u županiji župan.

Članak 48.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan:

1. priprema prijedloge općih akata,
2. izvršava ili osigurava izvršavanje općih akata predstavničkog tijela,
3. usmjerava djelovanje upravnih tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u obavljanju poslova iz njihovoga samoupravnog djelokruga te nadzire njihov rad,
4. upravlja nekretninama i pokretninama u vlasništvu jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave kao i njezinim prihodima i rashodima, u skladu sa zakonom i statutom,
5. odlučuje o stjecanju i otuđivanju pokretnina i nekretnina jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave čija pojedinačna vrijednost ne prelazi 0,5% iznosa prihoda bez primitaka ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj se odlučuje o stjecanju i otuđivanju pokretnina i nekretnina, a najviše do 1.000 000(jedan milijun) kuna, te ako je stjecanje i otuđivanje nekretnina i pokretnina

planirano u proračunu, a stjecanje i otuđivanje pokretnina i nekretnina provedeno u skladu sa zakonskim propisima

6. obavlja i druge poslove utvrđene statutom.

U slučaju iz stavka 1. točke 5. ovoga članka odluku o stjecanju i otuđenju pokretnina i nekretnina čija ukupna vrijednost prelazi 0,5%, odnosno čija je pojedinačna vrijednost veća od 1.000 000 (jedan milijun) kuna od iznosa prihoda iz točke 5. stavka 1. ovoga članka, donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave

VI. UPRAVNI ODJELI I SLUŽBE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Članak 53.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i poslova državne uprave prenijetih na te jedinice ustrojavaju se upravni odjeli i službe (upravna tijela).

U općinama i gradovima, do 3. 000 stanovnika, ustrojava se jedinstveni upravni odjel za obavljanje svih poslova iz samoupravnog djelokruga, a u općinama i gradovima iznad 3.000 stanovnika može se ustrojiti jedinstveni upravni odjel

Ustrojstvo upravnih tijela iz stavka 1. ovoga članka uređuje se općim aktom jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u skladu sa statutom i zakonom.

Članak 53.a

Upravnim tijelima upravljaju pročelnici koje na temelju javnog natječaja imenuje općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan može razriješiti pročelnike iz stavka 1. ovoga članka:

1. ako pročelnik sam zatraži razrješenje,
2. ako nastanu takvi razlozi koji po posebnim propisima kojima se uređuju radni odnosi dovode do prestanka radnog odnosa,
3. ako pročelnik ne postupa po propisima ili općim aktima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ili neosnovano ne izvršava odluke tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ili postupa protivno njima,
4. ako pročelnik svojim nesavjesnim ili nepravilnim radom prouzroči jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave veću štetu, ili ako zanemaruje ili nesavjesno obavlja svoje dužnosti koje mogu štetiti interesima službe u obavljanju poslova jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Pročelnik koji bude razriješen sukladno stavku 2. ovoga članka rasporedit će se na drugo slobodno radno mjesto u jedno od upravnih tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, za koje ispunjava stručne uvjete.

Na prava, obveze i odgovornosti kao i druga pitanja u svezi s radom pročelnika koja nisu uređena ovim Zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje radni odnos službenika i namještenika u tijelima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 54.

Dvije ili više jedinica lokalne samouprave, osobito one koje su prostorno povezane u jedinstvenu cjelinu (općine i gradovi na otoku i sl.), mogu obavljanje pojedinih poslova iz svoga samoupravnog djelokruga organizirati zajednički.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga na način iz stavka 1. ovoga članka jedinice lokalne samouprave mogu osnovati zajedničko tijelo, zajednički upravni odjel ili službu, zajedničko trgovačko društvo ili mogu zajednički organizirati njihovo obavljanje u skladu s posebnim zakonima.

Međusobni odnosi jedinica lokalne samouprave u zajedničkom organiziranju obavljanja poslova iz samoupravnog djelokruga uređuju se posebnim sporazumom u skladu sa zakonom i njihovim statutima i općim aktima.

Članak 55.

Statutom županije mogu se za obavljanje određenih poslova iz njezinoga samoupravnog djelokruga osnovati upravna tijela i izvan njezinog sjedišta.

Članak 56.

Upravne, stručne i ostale poslove u tijelima jedinica lokalne i jedinica područne (regionalne) samouprave obavljaju službenici i namještenici.

Službenici obavljaju upravne i stručne poslove iz djelokruga tijela u kojem rade, a namještenici obavljaju prateće i pomoćne poslove.

Prava, obveze i odgovornosti kao i druga pitanja od značenja za rad službenika i namještenika u upravnim tijelima jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave uređuju se posebnim zakonom.

Članak 56.a

Pripadnicima nacionalnih manjina koji sukladno odredbama članka 20. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, (»Narodne novine«, br. 155/02.) imaju pravo na razmjernu zastupljenost u predstavničkim tijelima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, imaju pravo na zastupljenost u izvršnim i upravnim tijelima tih jedinica.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan planom prijama u službu utvrđuju popunjenost upravnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i planira zapošljavanje potrebnog broja pripadnika nacionalnih manjina radi ostvarivanja zastupljenosti sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina iz stavka 1. ovoga članka.

Kada pripadnici nacionalnih manjina iz stavka 1. ovoga članka podnose prijavu na natječaj za prijam u službu, imaju se pravo pozvati na ostvarivanje prava koja im pripadaju sukladno odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz stavka 1. ovoga članka dužne su politiku upošljavanja novih službenika, odnosno službenika koji se primaju na upražnjena radna mjesta provoditi na način koji će osigurati poštivanje prava pripadnicima nacionalnih manjina, sukladno odredbi članka 22. stavka 4. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Članak 56.b

Službenici u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi poticati će se na trajno stručno osposobljavanje i usavršavanje putem tečajeva, seminara i školovanja.

Trajno osposobljavanje i usavršavanje službenika u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi provodit će se na osnovi strategije i plana trajnog osposobljavanja i usavršavanja lokalnih službenika, koje će na temelju zajedničkog prijedloga nacionalnog saveza jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave donijeti Vlada Republike Hrvatske.

Članak 56.c

Vlada Republike Hrvatske osnovat će ustanovu za razvoj lokalne i područne (regionalne) samouprave, radi provedbe trajnog osposobljavanja lokalnih dužnosnika i službenika, u suradnji s nacionalnim savezom jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.«

VII. MJESNA SAMOUPRAVA

Članak 57.

Mjesni odbor osniva se statutom jedinice lokalne samouprave kao oblik neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju o lokalnim poslovima od neposrednog i svakodnevnog utjecaja na život i rad građana.

Mjesni odbor osniva se za jedno naselje, više međusobno povezanih manjih naselja ili za dio većeg naselja, odnosno grada koji u odnosu na ostale dijelove čini zasebnu razgraničenu cjelinu (dio naselja).

Članak 58.

Inicijativu i prijedlog za osnivanje mjesnog odbora mogu dati građani i njihove organizacije i udruženja te druga tijela određena u statutu općine, odnosno grada.

Članak 59.

Statutom općine, odnosno grada, u skladu sa zakonom, uredit će se postupak davanja inicijative i podnošenja prijedloga za osnivanje mjesnog odbora, djelokrug i ovlasti tijela mjesnog odbora, utvrđivanje programa rada mjesnog odbora, osnove pravila mjesnog odbora, način financiranja njihove djelatnosti, obavljanje administrativnih i drugih poslova za njihove potrebe te druga pitanja od važnosti za ostvarivanje njihovih prava i obveza utvrđenih zakonom, statutom i drugim općim aktom predstavničkog tijela.

Članak 60.

Statutom općine, odnosno grada može se mjesnom odboru povjeriti obavljanje pojedinih poslova iz samoupravnog djelokruga općine ili grada, koja su od neposrednog i svakodnevnog utjecaja na život i rad građana na području mjesnog odbora.

Sredstva za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se u proračunu općine, odnosno grada.

Članak 61.

Tijela mjesnog odbora su vijeće mjesnog odbora i predsjednik vijeća mjesnog odbora.

Vijeće mjesnog odbora biraju građani s područja mjesnog odbora koji imaju biračko pravo. Članovi vijeća biraju se neposredno tajnim glasovanjem, a na postupak izbora shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave.

Mandat članova vijeća mjesnog odbora traje četiri godine.

Vijeće mjesnog odbora donosi program rada mjesnog odbora, pravila mjesnog odbora, poslovnik o svom radu u skladu sa statutom, financijski plan i godišnji obračun te obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

Članak 62.

Vijeće mjesnog odbora iz svoga sastava tajnim glasovanjem bira predsjednika vijeća na vrijeme od četiri godine.

Predsjednik vijeća mjesnog odbora, u skladu sa statutom, predstavlja mjesni odbor i za svoj rad odgovara vijeću mjesnog odbora.

Za obavljanje poslova iz članka 60. ovoga Zakona predsjednik vijeća mjesnog odbora odgovara općinskom načelniku, odnosno gradonačelniku.

Članak 63.

Vijeće mjesnog odbora, u skladu sa statutom, radi raspravljanja o potrebama i interesima građana te davanja prijedloga za rješavanje pitanja od mjesnog značaja, može sazivati mjesne zborove građana.

Mjesni zbor građana saziva se za dio područja mjesnog odbora koji čini određenu cjelinu (dio naselja, stambeni blok i sl.).

Mjesni zbor građana vodi predsjednik mjesnog odbora ili član vijeća mjesnog odbora kojeg odredi vijeće.

Članak 64.

Nadzor nad zakonitošću rada tijela mjesnog odbora obavlja općinski načelnik, odnosno gradonačelnik koji može raspustiti vijeće mjesnog odbora, ako ono učestalo krši statut jedinice, pravila mjesnog odbora ili ne izvršava povjerene mu poslove.

U općinama i gradovima koji nemaju poglavarstvo poslove iz stavka 1. ovoga članka obavlja predstavničko tijelo.

Članak 65.

U gradovima se mogu statutom osnivati gradski kotarevi ili gradske četvrti kao posebni oblici mjesne samouprave.

Gradski kotar, odnosno gradska četvrt je oblik mjesne samouprave koji se osniva za područje koje predstavlja gradsku, gospodarsku i društvenu cjelinu, a koje je povezano zajedničkim interesima građana.

Djelokrug, ovlasti i tijela gradskih kotareva, odnosno gradskih četvrti uređuju se statutom grada shodno odredbama ovoga Zakona koje se odnose na mjesnu samoupravu u mjesnim odborima.

Članak 66.

Mjesni odbori, gradske četvrti i gradski kotarevi pravne su osobe.

VIII. IMOVINA I FINANCIRANJE LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

1. IMOVINA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Članak 67.

Sve pokretne i nepokretne stvari te imovinska prava koje pripadaju jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave čine njezinu imovinu. Jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave mora upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog domaćina.

2. FINANCIRANJE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Članak 68.

Jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave ima prihode kojima u okviru svoga samoupravnog djelokruga slobodno raspolaže.

Prihodi jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave moraju biti razmjerni s poslovima koje obavljaju njihova tijela u skladu sa zakonom.

Prihodi jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave su:

1. općinski, gradski, odnosno županijski porezi, prirez, naknade, doprinosi i pristojbe,
2. prihodi od stvari u njezinom vlasništvu i imovinskih prava,
3. prihodi od trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u njezinom vlasništvu, odnosno u kojima ima udio ili dionice,
4. prihodi od naknada za koncesiju koje daje njezino predstavničko tijelo,
5. novčane kazne i oduzeta imovinska korist za prekršaje koje sama propiše u skladu sa zakonom,
6. udio u zajedničkim porezima s Republikom Hrvatskom,
7. sredstva pomoći i dotacija Republike Hrvatske predviđena u državnom proračunu,
8. drugi prihodi određeni zakonom.

Članak 69.

Godišnji proračun jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave dostavlja se Ministarstvu financija u roku od 15 dana od dana njegova donošenja.

Članak 70.

Ukoliko se godišnji proračun za narednu računsku godinu ne može donijeti prije početka godine za koju se donosi, vodi se privremeno financiranje i to najduže za razdoblje od 3 mjeseca.

Odluku o privremenom financiranju donosi predstavničko tijelo u skladu sa zakonom.

Članak 71.

Ukupno materijalno i financijsko poslovanje općine, grada i županije nadzire njihovo predstavničko tijelo.

Članak 72.

Ministarstvo financija, odnosno drugo zakonom određeno tijelo, nadzire zakonitost materijalnog i financijskog poslovanja jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave.

IX. AKTI JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

1. OPĆI AKTI

Članak 73.

Predstavničko tijelo općine, grada i županije u svom samoupravnom djelokrugu donosi odluke i druge opće akte, u skladu sa svojim statutom.

Prije nego što stupi na snagu opći akt obavezno se objavljuje u službenom glasilu jedinice.

Ako općina i grad nema svoje službeno glasilo, opći akt općine i grada objavljuje se u službenom glasilu županije.

Opći akt stupa na snagu najranije osmi dan od dana njegove objave. Iznimno, općim se aktom može iz osobito opravdanih razloga odrediti da stupa na snagu danom objave.

Opći akt ne može imati povratno djelovanje.

Članak 74.

Općinski načelnik, gradonačelnik i župan osiguravaju izvršavanje općih akata predstavničkog tijela na način i u postupku propisanom statutom jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave te obavlja nadzor nad zakonitošću rada upravnih tijela koja obavljaju poslove iz samopravnog djelokruga jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Članak 75.

Upravna tijela osnovana za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave neposredno izvršavaju i nadziru provođenje općih akata svojih predstavničkih tijela.

U provođenju nadzora iz stavka 1. ovoga članka upravna tijela mogu u slučaju neprovođenja općeg akta poduzimati mjere propisane tim aktom i zakonom.

2. POJEDINAČNI AKTI

Članak 76.

Upravna tijela jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave u izvršavanju općih akata predstavničkog tijela donose pojedinačne akte kojima rješavaju o pravima, obvezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, u izvršavanju općih akata predstavničkog tijela kad je to određeno zakonom, pojedinačne akte kojima se rješava o pravima,

obvezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba donose tijela državne uprave.

Protiv pojedinačnih akata iz stavka 1. ovoga članka koje donose općinska i gradska upravna tijela, može se izjaviti žalba nadležnom upravnom tijelu županije, a protiv pojedinačnih akata koja u prvom stupnju donose upravna tijela županije i velikih gradova, može se izjaviti žalba nadležnom ministarstvu, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Na donošenje akata iz ovoga članka shodno se primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ako posebnim zakonom nije propisan postupak pred tijelima jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave.

U skladu s odredbama Zakona o upravnim sporovima protiv konačnih pojedinačnih akata iz stavka 1. ovoga članka može se pokrenuti upravni spor.

Odredbe ovoga članka odnose se i na pojedinačne akte koje donose pravne osobe kojima su odlukom predstavničkog tijela, u skladu sa zakonom, povjerene javne ovlasti.

Članak 77.

Pojedinačni akt kojim se rješava o obvezi razreza lokalnih poreza, doprinosa i naknada, odnosno poreza, doprinosa i naknada koji su prihod jedinica područne (regionalne) samouprave donosi se po skraćenom upravnom postupku.

Skraćeni upravni postupak provodi se i kod pojedinačnih akata kojima se rješava o pravima, obvezama i interesima fizičkih i pravnih osoba od strane pravnih osoba kojima je jedinica lokalne samouprave odnosno jedinica područne (regionalne) samouprave osnivač.

Članak 77.a

Protiv pojedinačnih akata predstavničkog tijela i općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana kojima se rješava o pravima, obvezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano, ne može se izjaviti žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

X. DRŽAVNI NADZOR I ZAŠTITA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Članak 78.

Država radi zaštite ustavnosti i zakonitosti kao i zaštite prava građana obavlja nadzor nad zakonitošću rada i akata tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Nadzor nad zakonitošću rada i akata jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave provodi se na način i u postupku utvrđenim zakonom kojim je uređen sustav državne uprave.

1. NADZOR ZAKONITOSTI OPĆIH AKATA

Članak 79.

Nadzor zakonitosti općih akata koje u samoupravnom djelokrugu donose predstavnička tijela općina, gradova i županija obavljaju uredi državne uprave u županijama i nadležna središnja tijela državne uprave, svako u svojem djelokrugu, sukladno posebnom zakonu.

Općinski načelnik, gradonačelnik i župan dužni su dostaviti statut, poslovnik, proračun ili drugi opći akt (u daljnjem tekstu: opći akt) predstojniku ureda državne uprave u županiji (u daljnjem tekstu: predstojnik) zajedno sa izvatkom iz zapisnika koji se odnosi na postupak donošenja općeg akta propisan statutom i poslovnikom, u roku od 15 dana od dana donošenja općeg akta.

Članak 80.

Kada predstojnik ocijeni da je opći akt u suprotnosti s Ustavom i zakonom ovlašten je i dužan, u roku od 15 dana od dana njegove dostave, donijeti odluku o obustavi od primjene općeg akta, koja mora biti obrazložena.

Odluka o obustavi općeg akta dostavlja se bez odgode predsjedniku predstavničkog tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, općinskom načelniku, gradonačelniku ili županu, središnjem tijelu državne uprave u čijem je djelokrugu obustavljeni opći akt te središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 80.a

Odluku o obustavi općeg akta od primjene mogu donijeti neposredno i središnja tijela državne uprave u okviru svoga djelokruga utvrđenog posebnim zakonom.

Odluka o obustavi od primjene koju je neposredno donijelo središnje tijelo državne uprave dostavlja se bez odgode predsjedniku predstavničkog tijela koje je donijelo obustavljeni opći akt, općinskom načelniku, gradonačelniku ili županu, predstojniku i središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave ukoliko ono nije neposredno donijelo odluku o obustavi.«

Članak 81.

Kada nadležno središnje tijelo državne uprave zaprimi odluku predstojnika o obustavi općeg akta ocijenit će osnovanost odluke u roku od 15 dana od dana njezina prijama.

Ukoliko središnje tijelo državne uprave odluku o obustavi ocijeni neosnovanom, ukinut će odluku predstojnika.

Odluka središnjeg tijela državne uprave o ukidanju odluke predstojnika dostavlja se bez odgode predsjedniku predstavničkog tijela koje je donijelo obustavljeni opći akt, općinskom načelniku, gradonačelniku ili županu, predstojniku i središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave ukoliko ono nije neposredno donijelo odluku kojom se ukida odluka predstojnika.

Članak 82.

Ukoliko središnje tijelo državne uprave obustavi od primjene opći akt, odnosno odluku predstojnika ocijeni osnovanom, predložiti će bez odgode Vladi Republike Hrvatske da u roku od 30 dana od dana primitka prijedloga pokrene postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske.

Odluka središnjeg tijela državne uprave kojom je odluka predstojnika ocijenjena osnovanom te prijedlog Vladi Republike Hrvatske za pokretanjem postupka ocjene ustavnosti i zakonitosti pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske dostavljaju se bez odgode predsjedniku predstavničkog tijela koje je donijelo obustavljeni opći akt, općinskom načelniku, gradonačelniku ili županu, predstojniku i središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave ukoliko ono nije neposredno postupalo.

Članak 82.a

Vlada Republike Hrvatske pokrenut će postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti općeg akta pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana primitka prijedloga za pokretanjem postupka.

Ukoliko Vlada Republike Hrvatske ne pokrene postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana primitka prijedloga za pokretanje postupka, prestaje obustava od primjene općeg akta.

2. NADZOR NAD OBAVLJANJEM PRENIJETIH POSLOVA DRŽAVNE UPRAVE

Članak 83.

Nadležno ministarstvo u obavljanju poslova državne uprave koji su prenijeti na tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave može općinskom načelniku, gradonačelniku i županu davati naredbe.

Vlada Republike Hrvatske može tijelima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave oduzeti ovlast za obavljanje prenijetih poslova državne uprave ako općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan ne postupaju po naredbama iz stavka 1. ovog članka.

3. RASPUŠTANJE PREDSTAVNIČKOG TIJELA I ZAŠTITA PRAVA NA LOKALNU I PODRUČNU (REGIONALNU) SAMOUPRAVU

Članak 84.

Na prijedlog središnjeg tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu Vlada Republike Hrvatske raspustit će predstavničko tijelo:

1. ako donese odluku ili drugi akt kojim ugrožava suverenitet i teritorijalnu cjelovitost Republike Hrvatske,
2. ako predstavničko tijelo novoustrojene jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ne donese statut u roku od 60 dana od dana konstituiranja,
3. ako učestalo donosi opće akte suprotne Ustavu, zakonu ili drugom propisu ili zbog učestalih, težih povreda zakona i drugih propisa,
4. ako iz bilo kojih razloga trajno ostane bez minimalnog broja članova potrebnih za rad i donošenje odluka,
5. ako ne može donositi odluke iz svog djelokruga dulje od 3 mjeseca,
6. ako u zakonom određenom roku ne donese proračun, odnosno ako ne donese odluku o privremenom financiranju,
7. ako u zakonom određenom roku ne donese prostorni plan.

Članak 85.

Rješenje Vlade Republike Hrvatske o raspuštanju predstavničkog tijela je konačno i stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

Protiv rješenja Vlade Republike Hrvatske o raspuštanju predsjednik raspuštenoga predstavničkog tijela može podnijeti tužbu Upravnom sudu Republike Hrvatske u roku od 8 dana od objave rješenja.

Upravni sud Republike Hrvatske odlučit će o tužbi u roku od 15 dana od primitka te presudu bez odgađanja dostaviti Vladi Republike Hrvatske i predsjedniku

raspuštenoga predstavničkog tijela.

Presuda Upravnog suda objavljuje se u »Narodnim novinama«.

Ukoliko je predsjednik raspuštenoga predstavničkog tijela protiv rješenja Vlade Republike Hrvatske o raspuštanju podnio tužbu Upravnom sudu Republike Hrvatske, a tužba je odbačena ili odbijena, Vlada će raspisati prijevremene izbore za predstavničko tijelo u roku od 60 dana od dana objave odluke Upravnog suda Republike Hrvatske u »Narodnim novinama«.

4. POVJERENICI VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 86.

Vlada Republike Hrvatske imenovat će povjerenika Vlade u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave:

1. kada raspusti njezino predstavničko tijelo,
2. kada se u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ne održe, u skladu sa zakonom, izbori za novo predstavničko tijelo,
3. kada se ni u roku od 90 dana od dana objave službenih rezultata izbora ne konstituiraju predstavničko tijelo.
4. u slučaju propisanim člankom 40.b stavkom 7. ovoga Zakona.

Povjerenik je dužan osigurati ostvarivanje prava i obveza građana i pravnih osoba u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave do uspostave njezinih tijela.

Rješenje o imenovanju povjerenika stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

Članak 88.

Povjerenik može donositi ili mijenjati opće akte jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave samo ako je to potrebno radi provedbe zakona ili drugog propisa ili usklađivanja sa zakonom ili drugim propisom.

Povjerenik ne može donositi ili mijenjati proračun jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave i ne može raspolagati njezinom imovinom, osim ako je to nužno radi izvršenja ranije preuzetih obveza ili dovršenja ranije započetih poslova.

Ako u jedinici lokalne samouprave nije donijet proračun kao i u slučaju kada je donijeta odluka o privremenom financiranju, financiranje se vrši na temelju proračuna prethodne godine, a najkasnije do proteka roka od 90 dana od dana konstituiranja novoizabranoga predstavničkog tijela.

Članak 89.

Danom konstituiranja predstavničkog tijela prestaje ovlast povjerenika za obavljanje poslova iz djelokruga predstavničkog tijela.

Danom izbora općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana prestaje dužnost povjerenika u cijelosti.

XI. PRAVA OSOBA IZABRANIH, ODNOSNO IMENOVANIH NA ODREĐENE
DUŽNOSTI U JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE)
SAMOUPRAVE

Članak 90.

U jedinicama lokalne samouprave koje imaju do 10.000 stanovnika općinski načelnik, gradonačelnik i njihov zamjenik odlučit će hoće li dužnosti na koje su izabrani obavljati profesionalno.

U jedinicama lokalne samouprave koje imaju više od 10.000 stanovnika, velikim gradovima, gradovima sjedištima županija, odnosno županijama općinski načelnik, gradonačelnik i župan dužnost obavljaju profesionalno, a njihovi zamjenici odlučit će hoće li dužnosti na koje su izabrani obavljati profesionalno.

Osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka dužne su u roku od 8 dana od dana stupanja na dužnost dostaviti pisanu obavijest nadležnoj službi u općini, gradu, odnosno županiji o tome hoće li dužnost na koju su izabrane obavljati profesionalno.

Za vrijeme profesionalnog obavljanja dužnosti na koju su izabrane osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka ostvaruju pravo na plaću, odnosno naknadu plaće, kao i druga prava iz rada, a vrijeme obavljanja dužnosti uračunava im se u staž osiguranja.

Osnovna mjerila za određivanje plaće, odnosno naknade plaće osoba iz stavka 1. i 2. ovoga članka određuju se posebnim zakonom.

Osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka ostvaruju prava na naknadu plaće i staž osiguranja za vrijeme od 180 dana po prestanku profesionalnog obavljanja dužnosti i to u visini prosječne plaće koja im je isplaćivana za vrijeme 12 mjeseci koji su prethodili donošenju odluke o prestanku dužnosti.

Naknada iz stavka 6. ovoga članka isplaćuje se na teret proračuna općine, grada, odnosno županije.

Prije isteka roka iz stavka 6. ovoga članka ostvarivanje prava prestaje na vlastiti zahtjev, zapošljavanjem, umirovljenjem ili izborom na drugu dužnost koju obavlja profesionalno

Članak 91.

Predsjednicima i ostalim izabranim dužnosnicima predstavničkog tijela prava na temelju obavljanja dužnosti prestaju:

- istekom mandata, osim kada je ovim Zakonom drukčije određeno,
- danom donošenja odluke o razrješenju od dužnosti kada ih je predstavničko tijelo razriješilo prije isteka mandata predstavničkog tijela, ako odlukom o razrješenju nije drugačije određeno,
- danom kada predstavničko tijelo utvrdi činjenicu podnošenja ostavke na dužnost, a najkasnije tridesetog dana od dana podnošenja ostavke,
- danom imenovanja povjerenika Vlade Republike Hrvatske, kada su nastupile zakonom predviđene okolnosti za imenovanje povjerenika.

Odluka o prestanku ostvarivanja prava na temelju prestanka obavljanja određene dužnosti dostavlja se osobi kojoj je prestala dužnost i službi koja obavlja kadrovske poslove.

Članak 92.

Općinskom načelniku, gradonačelniku, županu i njihovim zamjenicima prava na temelju obavljanja dužnosti prestaju danom izbora novoga općinskog načelnika,

gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan od dana raspisivanja izbora za općinskog načelnika, gradonačelnika i župana pa do dana izbora novoga općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana može obavljati samo poslove koji su neophodni za redovito i nesmetano funkcioniranje jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave uređene ovim i drugim zakonima.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 93.

Preuzimanje predmeta, dokumentacije i arhiva županijskih ureda koji se odnose na poslove koji po odredbama ovoga Zakona prelaze u samoupravni djelokrug jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te državnih službenika i namještenika županijskih ureda koji su te poslove obavljali, uredit će se posebnim zakonima kojima se uređuju pojedine oblasti iz djelokruga jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Službenici i namještenici iz stavka 1. ovoga članka raspoređuju se na poslove i zadatke upravnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave bez natječaja.

Članak 94.

Korištenje prostora i opreme koje su do stupanja na snagu ovoga Zakona koristili župani i podžupani uredit će se sporazumom županije i Republike Hrvatske.

Članak 95.

Postupci pokrenuti do stupanja na snagu ovoga Zakona glede preuzimanja nekretnina, pokretnina, financijskih sredstava te prava i obveza bivših općina prema odredbama Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi (»Narodne novine«, br. 90/92.), a koji nisu dovršeni, nastavlja voditi arbitražna Vlade Republike Hrvatske.

Članak 96.

Do donošenja, odnosno stupanja na snagu zakona iz članka 56. stavka 3. ovoga Zakona na djelatnike u upravnim odjelima i službama jedinica lokalne i jedinica područne (regionalne) samouprave na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o državnim službenicima i namještenicima (»Narodne novine«, br. 27/01.).

Članak 97.

Postupak imenovanja pročelnika upravnih tijela prema odredbi članka 53. stavka 4. ovoga Zakona provest će se nakon konstituiranja predstavničkih tijela izabраниh na redovnim izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave 2001. godine.

Članak 98.

Jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave dužne

su uskladiti svoje statute i druge opće akte s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od njegovog stupanja na snagu.

Članak 99.

U predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave koja statutom nema propisan broj članova predstavničkog tijela u skladu s ovim Zakonom, birat će se broj članova kako slijedi:

- općine i gradovi do 2.500 birača upisanih u popis birača, jedanaest članova,
- općine i gradovi od 2.501 do 8.500 birača upisanih u popis birača, trinaest članova,
- općine i gradovi od 8.501 do 25.000 birača upisanih u popis birača, petnaest članova,
- gradovi sa više od 25.000 birača upisanih u popis birača, dvadesetpet članova,
 - Grad Zagreb, pedesetjedan član,
 - županije, četrdesetjedan član.

Broj birača u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrdit će se na temelju posljednjega potvrđenog popisa birača.

Članak 100.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti Zakon o lokalnoj samoupravi i upravi (»Narodne novine«, br. 90/92., 94/93., 117/93., 5/97., 17/99., 128/99., 51/00. i 105/00.) i Zakon o određivanju poslova iz samoupravnog djelokruga jedinica lokalne samouprave i uprave (»Narodne novine«, br. 75/93., 103/93., 10/94., 17/94., 30/94., 36/95., 107/95., 43/96., 70/97., 105/97., 36/98., 142/98. i 69/99.).

Članak 101.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 015-01/01-01/02
Zagreb, 6. travnja 2001.

HRVATSKI SABOR
Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Zlatko Tomčić, v. r.